

Prima instanță: Judecătoria Ceadâr-Lunga (jud.N. Lazareva)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud.G. Colev, Șt. Starciuc, M. Galupa)

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Luiza Gafton
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Gagauz-Gaz”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola-Vulcănești” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Gagauz-Gaz”, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 09 martie 2017 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 04 mai 2016, SA „Avicola-Vulcănești” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Gagauz-Gaz” solicitând încasarea prejudiciului cauzat în ultimii trei ani în mărime de 2062846 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în perioada anilor 1989-1991 a construit din surse proprii două gazoducte cu o lungime totală de 6575 m, ce au fost date în exploatare și până în prezent se află la balanța SA „Avicola-Vulcănești”.

Menționează că, din momentul punerii în funcțiune a gazoductelor respective, SRL „Gagauz-Gaz” prin intermediul lor a livrat gaze naturale către terți-consumatori, fără a achita o anumită sumă bănească în acest sens. Prin răspunsul nr. 14 din 04 aprilie 2016 al SA „Combifuraj Vulcănești” și prin răspunsul ÎCS „DK-Intertrade” SRL nr.098 din 05 aprilie 2016 se confirmă că SRL „Gagauz-Gaz” se folosește de gazoductele SA „Avicola-Vulcănești” până în prezent și livrează gaz natural către terți.

Precizează că, dreptul de proprietate al SA „Avicola-Vulcănești” asupra gazoductelor cu lungimea de 3516 m. și 3060 m. a mai fost discutat în instanțele de judecată, nu este negat de pârât și este confirmat prin documente contabile.

Remarcă reclamantul că, faptul apartenenței bunului și folosirii lui neautorizate de către SRL „Gagauz-Gaz” a fost stabilit în mod repetat prin decizia din 07 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, iar în conformitate cu art. 123 alin.(2)

Cod de procedură civilă acestea sunt obligatorii pentru instanța ce examinează cauza, nu se cer a fi dovedite și nu urmează a fi contestate.

La 10 octombrie 2016, SA „Avicola-Vulcănești” a depus cerere în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, solicitând încasarea în baza art. 585, 619 Cod civil dobânda de întârziere în mărime de 203515, 29 lei, pentru perioada 05 aprilie 2016-21 septembrie 2016.

La 14 octombrie 2016, în cadrul ședinței de judecată, SA „Avicola-Vulcănești” a depus cerere în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, solicitând încasarea în baza art. 585, 619 Cod civil dobânda de întârziere în mărime de 22550,01 lei, pentru perioada 22 septembrie 2016-13 octombrie 2016.

Prin încheierea din 14 octombrie 2016 a Judecătorei Ceadâr-Lunga, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2016 a Judecătorei Ceadâr-Lunga s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de SA „Avicola-Vulcănești” și s-a încasat de la SRL „Gagauz-Gaz” în beneficiul SA „Avicola-Vulcănești” prejudiciul material în sumă de 2062846 lei, dobânda de întârziere în sumă de 226065, 30 lei și taxa de stat în sumă de 50000 lei.

Prin decizia din 09 martie 2017 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea de apel depusă de SRL „Gagauz-Gaz” și s-a menținut hotărârea din 26 decembrie 2016 a Judecătorei Ceadâr-Lunga.

La 13 aprilie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.50), SRL „Gagauz-Gaz” a declarat recurs împotriva deciziei din 09 martie 2017 a Curții de Apel Comrat solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 26 decembrie 2016 a Judecătorei Ceadâr-Lunga, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor SA „Avicola-Vulcănești” ca fiind neîntemeiate și tardive; încasarea de la SA „Avicola-Vulcănești” în beneficiul SRL „Gagauz-Gaz” a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 37500 lei la depunerea cererii de apel și taxa de stat în sumă de 25000 lei la depunerea cererii de recurs.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat corect normele de drept material și a apreciat arbitrar probele.

Consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că termenul de prescripție nu a fost omis, deoarece SA „Avicola-Vulcănești” a înaintat acțiune de încasare a prejudiciului la 28 aprilie 2016 pentru perioada 01 aprilie 2013-31 decembrie 2015 conform pretenției din 24 martie 2016. În opinia sa, instanța de judecată nu a luat în considerare faptul că în pretenția din 24 martie 2016 este indicată altă sumă-2238407 lei. Astfel, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Avicola-Vulcănești” împotriva SRL „Gagauz-Gaz” privind încasarea prejudiciului în mărime de 2062846 lei pentru perioada 01 aprilie 2013-31 decembrie 2015 a fost expedită la 28 aprilie 2016 (înregistrată la 04 mai 2016 în instanța de judecată), adică cu omiterea termenului de prescripție.

Conform art. 267 Cod civil, termenul de prescripție este de trei ani și dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului, conform art. 272 Cod civil.

Susține că, după încasarea prejudiciului prin decizia din 07 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție pentru perioada 20 decembrie 2009-20 decembrie 2012, termenul de prescripție pentru înaintarea acțiunii începe să curgă de la 21 decembrie 2012. La 28 martie 2016, SRL „Gagauz-Gaz” a primit pretenția prin care se solicită

achitarea prejudiciului pentru ultimii trei ani în mărime de 2238407 lei în termen de 7 zile. La 11 aprilie 2016, SRL „Gagauz-Gaz” a primit o altă pretenție cu solicitarea de achitare a prejudiciului în mărime de 2062846 lei pentru perioada 01 aprilie 2013-31 decembrie 2015. Cu cerința de încasare a prejudiciului, SA „Avicola-Vulcănești” putea să se adreseze până la 01 aprilie 2016. Începând cu 21 decembrie 2012, SA „Avicola-Vulcănești” cunoștea despre faptul că prin gazoduct se livrează gaz și nu avea pretenții la utilizarea gazoductelor în baza contractelor încheiate începând cu 21 decembrie 2012. Perioada pentru care intimatul solicită încasarea prejudiciului este 01 aprilie 2013-31 decembrie 2015. Astfel, omiterea termenului este un temei de respingere a acțiunii. SA „Avicola-Vulcănești” cunoștea despre faptul că gazoductele se utilizează pentru livrarea gazului, însă nu s-a adresat în instanța de judecată pentru apărarea drepturilor lezate.

Indică recurentul că, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în cererea de apel și anume ce ține de concluziile incorecte a primei instanțe, care contravin materialelor cauzei, or, prin decizia din 07 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a încasat prejudiciul pentru perioada 20 decembrie 2009-20 decembrie 2012. Cu toate că acest aspect are importanță pentru soluționarea litigiului, a fost ignorat de instanța de apel.

Opinează că, este greșită concluzia instanței de apel precum că pentru cerința suplimentară de încasare a dobânzii de întârziere în baza art. 619 Cod civil nu urma a fi înaintată pretenție separată, deoarece a fost expediată pretenție referitor la prejudiciu. La soluționarea extrajudiciară a litigiului nu a fost înaintată o astfel de cerință, or, conform pct. 20 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 24 decembrie 2010, dobânda de întârziere urmează a fi încasată de la data punerii debitorului în întârziere. Punerea debitorului în întârziere poate rezulta din orice act, notificare, telegramă. Aceasta urmează a fi confirmată prin avizul de recepție din partea debitorului. În atare circumstanțe, consideră recurentul că, cerința privind încasarea dobânzii de întârziere în temeiul art. 585, 619 Cod civil urma a fi respinsă ca neîntemeiată. Instanța de judecată neexaminând probele și anume că pretenția a fost înaintată pentru o altă sumă-2238407 lei, însă dobânda de întârziere a fost calculată din suma de 2062846 lei, a considerat corectă calcularea dobânzii de întârziere.

Consideră că, instanța de apel a încălcat normele de drept material, nu a aplicat legea aplicabilă speței și anume art. 376 alin.(3) Cod civil, conform căruia aliniatele (1) și (2) nu se aplică, dacă proprietarul trebuie, în temeiul legii și al drepturilor unor alte persoane, să admită influența asupra bunului. Conform pct. 3 al Regulamentului privind modul de transmitere a rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” la deservire tehnică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 683 din 18 iunie 2004, pct. 5 al Hotărârii Guvernului nr. 1643 din 19 decembrie 2002 cu privire la aprobarea Programului național de gazificare a Republicii Moldova, rețelele de gaze, indiferent din ce surse financiare au fost construite, se transmit, în bază de contract, întreprinderilor de gaze ale S.A. „Moldovagaz” la deservire tehnică. Deservirea tehnică a rețelelor de gaze, în scopul menținerii lor în starea tehnică, conform cerințelor actelor normative în vigoare, se efectuează de către întreprinderile de gaze ale S.A. „Moldovagaz”.

Remarcă recurentul că, instanța nu a luat în considerare referința SRL „Gagauz-Gaz” la Hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 19 iunie 2007 „pentru controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr.683 din 18 iunie 2004 “Despre aprobarea

Regulamentului privind modul de transmitere a rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni “Moldovagaz” la deservire tehnică”, conform căreia s-a recunoscut drept constituțională Hotărârea Guvernului nr. 683 din 18 iunie 2004. Conform pct.4 al acestei hotărâri s-a indicat: „conform preambulului Hotărârii nr.683 și prevederilor Regulamentului (pct.1, pct.3), aprobat prin această hotărâre, scopul transmiterii rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni “Moldovagaz” și altor întreprinderi este deservirea tehnică a gazoductelor și rețelelor de gaze, ca obiective industriale periculoase, de importanță strategică, și aprovizionarea fiabilă a consumatorilor cu gaze. Hotărârea nr.683 prevede transmiterea rețelelor de gaze la deservire tehnică în bază de contract. Prin urmare, transmiterea rețelelor de gaze la deservire tehnică întreprinderilor de gaze „Moldovagaz” și altor întreprinderi nu afectează sub nici o formă dreptul de proprietate al unităților administrativ-teritoriale asupra rețelelor de gaze.”

Precizează că, intimatul SA „Avicola-Vulcănești” a transmis SRL „Gagauz-Gaz” pentru deservire tehnică în baza contractului nr.125 din 11 noiembrie 2009 încheiat cu SRL „Gagauz-Gaz” și respectiv nu este în drept să invoce încălcarea dreptului de proprietate. Gazoductele constituie un obiect strategic important și exploatarea lor necalificată prezintă un potențial pericol, ceea ce poate duce la o catastrofă. Guvernul a pus pe seama întreprinderilor SA “Moldovagaz” de a efectua deservirea tehnică a rețelelor de gaz în calitate de persoane juridice, care conduc cu transportarea, furnizarea și livrarea gazului natural în Republica Moldova. Astfel, acțiunea intimatului privind încasarea prejudiciului și a dobânzii de întârziere este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 09 martie 2017, iar SRL „Gagauz-Gaz” a declarat recurs la 13 aprilie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.50), ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 20 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de SRL „Gagauz-Gaz” și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate

cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În conformitate cu art. 373 alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, rezultând din prevederile art. 373 alin.(4) Cod de procedură civilă, eronat a ajuns la concluzia temeiniciei acesteia, în următoarele circumstanțe.

Conform art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 376 alin. (1) Cod civil, dacă dreptul proprietarului este încălcat în alt mod decât prin uzurpare sau privare ilicită de posesiune, proprietarul poate cere autorului încetarea încălcării. El poate cere, de asemenea, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. Pot fi solicitate despăgubiri și în cazul în care nu se cere încetarea încălcării sau executarea acestei cerințe este imposibilă.

Din materialele cauzei rezultă că la 29 aprilie 2016, prin intermediul oficiului poștal (f.d.24), SA „Avicola-Vulcănești” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Gagauz-Gaz”, înregistrată la 04 mai 2016, prin care a solicitat încasarea prejudiciului cauzat în ultimii trei ani în mărime de 2062846 lei și a cheltuielilor de judecată (Vol.I, f.d.4-5).

SA „Avicola-Vulcănești” pretinde recuperarea prejudiciului ca urmare a utilizării de către SRL „Gagauz-Gaz” a gazoductelor SA „Avicola-Vulcănești”, construite din surse proprii de către ultima în anii 1989-1991 cu o lungime totală de 6575 m., prin intermediul cărora pârâtul ar livra gaz natural către terți.

La 10 octombrie 2016, SA „Avicola-Vulcănești” a depus cerere în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, solicitând încasarea în baza art. 585, 619 Cod civil dobânda de întârziere în mărime de 203515, 29 lei, pentru perioada 05 aprilie 2016-21 septembrie 2016 (Vol.I, f.d.95-102).

La 14 octombrie 2016, în cadrul ședinței de judecată, SA „Avicola-Vulcănești” a depus cerere în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă, solicitând încasarea în baza art. 585, 619 Cod civil dobânda de întârziere în mărime de 22550,01 lei, pentru perioada 22 septembrie 2016-13 octombrie 2016 (Vol.I, f.d.105).

Colegiul precizează că prin cererea de chemare în judecată depusă prin intermediul oficiului poștal, SA „Avicola-Vulcănești” pretinde încasarea prejudiciului pe ultimii trei ani.

Colegiul remarcă că, în pretenția întru soluționarea amiabilă a litigiului, expediată la 24 martie 2016, recepționată la 28 martie 2016 de către SRL „Gagauz-Gaz”, care a și servit pentru instanța de fond ca reper pentru calculul începutului curgerii termenului pentru calcularea dobânzii de întârziere, suma pretinsă a prejudiciului pentru ultimii trei ani constituie 2238407 lei, inclusiv TVA (Vol.I, f.d.17-18)

Concomitent, prin pretenția expediată la 07 aprilie 2016 către SRL „Gagauz-Gaz”, întru soluționarea prealabilă a litigiului, SA „Avicola-Vulcănești” a solicitat încasarea prejudiciului pentru perioada 01 aprilie 2013-31 decembrie 2015 în sumă de 2062846 lei, inclusiv TVA (Vol.I, f.d.14).

Prin hotărârea din 26 decembrie 2016 a Judecătorei Ceadâr-Lunga, menținută prin decizia din 09 martie 2017 a Curții de Apel Comrat, s-a încasat de la SRL „Gagauz-Gaz” în beneficiul SA „Avicola-Vulcănești” prejudiciul material în sumă de 2062846 lei.

În atare circumstanțe, pornind de la faptul că atât prin cererea de chemare în judecată, cât și prin pretenția de soluționare prealabilă a litigiului din 07 aprilie 2016, fiind depuse la date diferite, SA „Avicola-Vulcănești” pretinde aceeași sumă cu titlu de prejudiciu și anume 2062846 lei, Colegiul relevă că, instanțele ierarhic inferioare au ignorat faptul că data înregistrării actelor diferă și respectiv perioadele diferă.

Totodată, însăși instanța de fond indică că termenul de prescripție pentru recuperarea prejudiciului cauzat de către pârât reclamantului urmează a fi calculat începând cu 05 aprilie 2016, ca urmare a recepționării primei pretenții de către pârât la 28 martie 2016, concluzionând că termenul de prescripție la caz nu a fost omis.

Conform art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În condițiile când cererea de chemare în judecată a fost expediată la 29 aprilie 2016, prin intermediul oficiului poștal (f.d.24), perioada de calcul a prejudiciului urma a include 29 aprilie 2013-31 decembrie 2015, însă nu 01 aprilie 2013-31 decembrie 2015.

Tot aici, este de menționat că cererea de chemare în judecată a fost înregistrată în instanța de judecată la 04 mai 2016, însă a fost expediată prin intermediul oficiului poștal la 29 aprilie 2016.

Or, în circumstanțele expuse *supra*, suma prejudiciului nu putea să fie aceeași atât pentru perioada 29 aprilie 2013-31 decembrie 2015 cât și pentru 01 aprilie 2013-31 decembrie 2015, aspecte ce urmează a fi verificate la rejudecarea cauzei.

La caz, Colegiul apreciază a fi relevant argumentul recurentului precum că instanța de fond concluzionează contrar materialelor cauzei, deoarece însăși prima instanță indică că prin decizia din 09 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 07 octombrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, ar fi fost încasat prejudiciul până la data de 04 aprilie 2013, însă totodată prin hotărârea din 26 decembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga, menținută prin decizia din 09 martie 2017 a Curții de Apel Comrat, încasează prejudiciul pentru perioada 01 aprilie 2013-31 decembrie 2015, invocând că nu ar include perioada pentru care prejudiciul a fost încasat deja, circumstanță care, la fel, urmează a fi verificată la rejudecarea cauzei.

Un aspect important soluționării cauzei, ce de altfel, la fel urmează a fi verificat la rejudecarea cauzei, reprezintă și calculul reținut la încasarea prejudiciului solicitat, or, instanța de judecată s-a axat exclusiv pe calculul prezentat de reclamant, însă fără a verifica modalitatea și legalitatea acestuia prin prisma normelor de drept relevante.

De asemenea, Colegiul menționează ca fiind pertinente speței și prevederile art. 619 alin. (1) Cod civil, conform cărora obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii.

Conform art. 619 alin.(3) Cod civil nu se exclude invocarea dreptului privind repararea unui alt prejudiciu.

La caz, Colegiul notează că prin hotărârea din 26 decembrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga, menținută prin decizia din 09 martie 2017 a Curții de Apel Comrat, a fost încasată dobânda de întârziere în sumă de 226065, 30 lei pentru perioada 05 aprilie 2016-13 octombrie 2016, având ca reper suma prejudiciului în mărime de 2062846 lei.

În condițiile când perioada și suma prejudiciului a fost calculată și încasată eronat sau cel puțin instanța de judecată nu a justificat motivul încasării prejudiciului în suma solicitată pentru perioada indicată, în condițiile când cererea de chemare în judecată a fost depusă la 29 aprilie 2016, respectiv Colegiul remarcă că și dobânda de întârziere a fost calculată contrar normelor de drept, deoarece suma pentru care se calculează dobânda de întârziere urmează a fi precis determinată, or, dobânzile de întârziere se calculează rezultând din suma respectivă.

Colegiul relevă că pentru curgerea de drept a dobânzilor de întârziere se cer a fi îndeplinite următoarele condiții: - obligația debitorului să conștie în plata unei sume de bani. Numai dacă obligația are ca obiect plata unei sume de bani, debitorul datorează dobânzi pentru întârzierea executării obligației; - obligația să fie lichidă. **Dobânzile curg de drept numai în cazul în care cuantumul sumei datorate este precis determinat;** - obligația să fie exigibilă. Numai dacă datoria debitorului a ajuns la scadență și nu a fost executată, creditorul este îndreptat la plata sumei de bani și a dobânzilor de întârziere.

În contextul dat, Colegiul menționează că aceste aspecte necesită a fi verificate la rejudecarea cauzei, or, determinarea acestora reprezintă o circumstanță necesară examinării complete și obiective a cauzei, în condițiile când reclamantul pretinde atât încasarea prejudiciului pentru ultimii trei ani, cât și încasarea dobânzii de întârziere aferentă acestui prejudiciu.

În consecință, Colegiul precizează că circumstanțele menționate *supra* necesită a fi determinate cert pentru a stabili suma concretă a prejudiciului și perioada pentru care urmează a fi calculat și încasat prejudiciul și respectiv calculate dobânzile de întârziere rezultând din această sumă, în condițiile când sancțiunile pecuniare se calculează din suma cert determinată spre achitare, dar nu din suma pretinsă.

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept materiale și procedurale enunțate *supra*, Colegiul conchide că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc în mod arbitrar, evaziv, prin ce se impune casarea deciziei contestate și trimiterea cauzei la o nouă rejudecare.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că această eroare admisă la judecarea cauzei în instanța ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Gagauz-Gaz” și a casa integral decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei cerințelor, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă.

Concomitent Colegiul consideră necesar de a transmite cauza Curții de Apel Cahul spre rejudecare în ordine de apel, deoarece în cadrul Curții de Apel Comrat va fi imposibilă crearea unui alt complet de judecată pentru a se expune asupra cauzei în fond în ordine de apel, în condițiile când în cadrul acesteia activează șase judecători, dintre care trei deja au participat la examinarea pricinii în ordine de apel în Curtea de Apel Comrat, iar unul din cei trei judecători disponibili pentru formarea unui alt complet-judecătorul Serghei Gubenco a fost suspendat din funcție prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 608/25 din 20 septembrie 2016, pct.2.

Or, în conformitate cu art. 49 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul care a luat parte la judecarea pricinii în instanță de apel nu mai poate participa la judecarea ei în primă instanță, repetat, în instanță de apel și nici în instanță de recurs.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă.

În conformitate cu prevederile art.43 alin.(2) lit. d), alin.(4), art.49, art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Gagauz-Gaz”.

Se casează decizia din 09 martie 2017 a Curții de Apel Comrat, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola-Vulcănești” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Gagauz-Gaz”, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Luiza Gafton

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală